

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ LUÂN CHUYỂN CÁN BỘ VÀ SỰ VẬN DỤNG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

NGUYỄN QUANG TẠO - PHẠM THỊ HOA *

Ngày nhận: 2/8/2022

Ngày phản biện: 23/8/2022

Duyệt đăng: 22/11/2022

Tóm tắt: Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, luân chuyển cán bộ nhằm làm cho hệ thống tổ chức, bộ máy và nhân sự của Đảng, Nhà nước từ Trung ương đến cơ sở được tăng cường, đủ mạnh; làm cho sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước đạt hiệu lực và hiệu quả cao. Trên cơ sở khái quát một số quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về luân chuyển cán bộ và sự vận dụng trong công tác luân chuyển cán bộ của Đảng thời gian qua, bài viết đề xuất một số kiến nghị nhằm thực hiện tốt công tác luân chuyển cán bộ trong tình hình hiện nay.

Từ khóa: Công tác cán bộ; Đảng Cộng sản Việt Nam; luân chuyển cán bộ; quan điểm Hồ Chí Minh về cán bộ.

Đặt vấn đề

Cán bộ và công tác cán bộ là mối quan tâm lớn trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Theo Người, công tác cán bộ bao gồm nhiều công việc, nhiều nội dung từ tìm hiểu, tuyển chọn cán bộ đến đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng, điều động, luân chuyển, để bạt cán bộ đến chăm sóc sức khỏe và đời sống, khen thưởng, kỷ luật cán bộ... Trong đó, luân chuyển cán bộ là nội dung mang tính đột phá trong công tác cán bộ nhằm tiếp tục đào tạo, bồi dưỡng, thử thách, khảo nghiệm cán bộ, tạo điều kiện cho công tác đánh giá, để bạt, bổ nhiệm cán bộ, tạo nguồn cán bộ. Nghiên cứu tư tưởng của Hồ Chí Minh về luân chuyển cán bộ có ý nghĩa lý luận, thực tiễn sâu sắc trong thực tiễn luân chuyển cán bộ trong tình hình hiện nay.

1. Quan điểm Hồ Chí Minh về luân chuyển cán bộ

Thứ nhất, mục đích của luân chuyển cán bộ

Luân chuyển cán bộ nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả hoàn thành nhiệm vụ chính trị của Đảng trong từng thời kỳ cách mạng. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong điều kiện cầm quyền, Đảng đứng trước những công việc bội bối, phức tạp; nhiều tình

huống mới xuất hiện, nảy sinh. Vì vậy, Đảng, Nhà nước phải điều khiển mọi hoạt động của xã hội vận hành sao cho có hiệu lực và hiệu quả vì lợi ích của nhân dân. “Đảng ví như cái máy phát điện, các công việc trên ví như những ngọn đèn, máy mạnh thì đèn sáng”[6, tr.15]. Do đó, việc điều động, luân chuyển cán bộ trước hết phải bảo đảm cho “cái máy” - tức là hệ thống tổ chức, bộ máy và nhân sự của Đảng, Nhà nước từ Trung ương đến cơ sở được tăng cường, đủ mạnh, làm cho sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước đạt hiệu lực và hiệu quả cao. Thông qua luân chuyển, đội ngũ cán bộ của Đảng không ngừng trưởng thành, hoàn thiện cả “đức” lẫn “tài”, đủ khả năng “đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tinh thần của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng”[5, tr.309].

Luân chuyển cán bộ để thông qua thực tiễn làm cho cán bộ, nhất là cán bộ trung, cao cấp “hiểu thấu” tình hình, thấy được những chủ trương, chính sách của Đảng có phù hợp với thực tế không, đã được thi hành ở mức độ nào, cần bổ sung, uốn nắn những gì? Theo Hồ Chí Minh, luân chuyển cán bộ sẽ góp

* Trường Chính trị tỉnh Kon Tum.

phản khắc phục tình trạng cán bộ ở cấp trên “chỉ biết trông từ trên xuống”, còn cán bộ ở địa phương “chỉ biết trông từ dưới lên”. Cả hai cách trông ấy, đều có hạn chế. “Vì vậy, muốn giải quyết vấn đề cho đúng, phải họp kinh nghiệm cả hai bên lại”[5, tr.326]. Chỉ khi trên - dưới cùng thấu hiểu tình hình, cùng hợp trí, hợp lực mới có thể để ra chủ trương, biện pháp đúng, thống nhất được hành động để đẩy phong trào cách mạng đi lên.

Luân chuyển là để đào tạo, rèn luyện, thử thách cán bộ, tạo nguồn cho công tác đẽ bặt, sử dụng cán bộ: Luân chuyển cán bộ từ Trung ương xuống địa phương để thông qua thực tiễn cách mạng giúp họ không ngừng trưởng thành; luân chuyển để thay đổi công việc cho phù hợp với năng lực thực tế của người cán bộ. Do hoàn cảnh lịch sử và trong những điều kiện nhất định mà có cán bộ được giao các chức vụ cao nhưng năng lực chưa tương xứng mà “họ làm không nổi” thì “tốt nhất là đổi việc khác cho thích hợp với họ”[5, tr.322]. Có cán bộ trưởng thành từ địa phương, cơ sở, đủ phẩm chất, năng lực để đảm đương các chức vụ lớn hơn trong phạm vi toàn quốc, thì việc luân chuyển chính là tạo môi trường thuận lợi cho cán bộ phát huy tài năng và tiếp sức tạo thêm nguồn nhân lực mạnh mẽ cho các cơ quan ở Trung ương. Những nội dung này thể hiện rõ “phép dùng người” hết sức khoa học, khéo léo, thể hiện rõ quan điểm “dụng nhân như dụng mộc” của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Luân chuyển cán bộ để thực hiện tinh thần chiến lược quốc gia, mang tính dự báo khoa học. Người yêu cầu tổ chức, cơ quan có quyền ra quyết định luân chuyển và người được luân chuyển phải thấy rõ lợi ích chung của cách mạng, lợi ích lâu dài của mỗi người

khi thực hiện luân chuyển. Trong đó, phải đặt lợi ích chung lên trên hết trong khi thực hiện luân chuyển cán bộ. Hồ Chủ tịch và nhiều đồng chí cán bộ chủ chốt của Đảng đã từng nêu gương sáng về ý thức chấp hành quyết định luân chuyển cán bộ. Tại Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ mười khoá II ngày 15/9/1956, do yêu cầu của nhiệm vụ chính trị, Hồ Chủ tịch được Trung ương Đảng giao kiêm chức Tổng Bí thư thay đồng chí Trường Chinh, Người đã phát biểu: “Là một đảng viên, một người cách mạng, Đảng giao cho bất kỳ việc gì cũng phải làm, phải phục tùng, phải cố gắng”. Người cũng đề nghị “toute Đảng giúp đỡ Tổng Bí thư hoàn thành nhiệm vụ”[4]. Còn đồng chí Trường Chinh từ cương vị Tổng Bí thư được giao trọng trách Phó Thủ tướng Chính phủ đã vui vẻ hứa sẽ làm tốt nhiệm vụ được giao, sau đó đồng chí đã có những đóng góp quan trọng vào việc điều hành các hoạt động của Chính phủ và đã có những cống hiến to lớn vào việc xây dựng tổ chức bộ máy hành pháp của Nhà nước.

Thứ hai, phương châm và yêu cầu luân chuyển cán bộ

i) Để luân chuyển cán bộ đúng, tổ chức đảng phải có дух khí và bản lĩnh cách mạng vững vàng, phải luôn “quang minh chính đại”, phải “có gan cất nhắc cán bộ”

Để không rơi vào tình trạng “chính sách đúng, cách làm sai” biến việc luân chuyển cán bộ từ một chủ trương đúng đắn thành cơ hội cho những toan tính cá nhân của một số người, tổ chức và người làm công tác cán bộ phải “có gan” nhìn thẳng vào “lòng mình” và nhìn được thực chất của từng cán bộ, từ đó có quyết định luân chuyển cán bộ đúng đắn. Bởi theo Hồ Chí Minh, “muốn biết đúng sự phải

phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ”, xứng đáng là hạt nhân quyết định thành công của sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước, bảo vệ Tổ quốc.

Hai là, các cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu phải nêu cao tinh thần trách nhiệm trong quán triệt sâu sắc, triển khai thực hiện đúng các quan điểm, nguyên tắc, mục tiêu, yêu cầu của Đảng về luân chuyển cán bộ, nhất là Quy định số 65-QĐ/TW của Bộ Chính trị về luân chuyển cán bộ. Việc xây dựng kế hoạch luân chuyển cán bộ và bố trí, phân công công tác đối với cán bộ sau luân chuyển; thực hiện quy trình, thủ tục luân chuyển cán bộ phải bảo đảm dân chủ, công khai, minh bạch. Gắn luân chuyển cán bộ với các khâu, các bước trong công tác cán bộ như: Đánh giá, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, sắp xếp, sử dụng cán bộ. Cần có sự liên thông giữa các cấp, các ngành trong công tác quy hoạch, luân chuyển cán bộ.

Ba là, tiếp tục hoàn thiện chế độ, chính sách tạo điều kiện thuận lợi cho công tác luân chuyển cán bộ. Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần thường xuyên kiểm tra cơ chế, chế độ, chính sách đối với cán bộ trước, trong và sau quá trình thực hiện việc luân chuyển. Nghiêm túc tiếp thu những ý kiến, kiến nghị trong quá trình thực hiện luân chuyển cán bộ từ nhiều phía (cán bộ được luân chuyển; các cơ quan, đơn vị, địa phương thực hiện quyết định luân

chuyển cán bộ). Căn cứ vào tình hình thực tiễn của đất nước, địa phương để điều chỉnh, sửa đổi, bổ sung hệ thống cơ chế, chính sách cho phù hợp; nhưng phải bảo đảm tính hệ thống, khả thi, không mâu thuẫn của hệ thống cơ chế, chính sách luân chuyển cán bộ.

Bốn là, tăng cường kỷ luật, kỷ cương của Đảng, kiên quyết xử lý nghiêm minh những cán bộ không chấp hành quyết định luân chuyển. Trong thời gian cán bộ thực hiện luân chuyển, cấp ủy phải thường xuyên kiểm tra, theo dõi và giúp đỡ để cán bộ phát huy tốt khả năng, năng lực; đồng thời xử lý ngay những vấn đề phát sinh, vướng mắc. Kịp thời sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm cho từng giai đoạn để đưa ra những giải pháp phù hợp, hiệu quả trong công tác luân chuyển cán bộ giai đoạn tiếp theo.

Kết luận

Quan điểm Hồ Chí Minh về luân chuyển cán bộ là “kim chỉ nam”, cung cấp những chỉ dẫn hết sức quý báu cho việc tổ chức thực hiện công tác luân chuyển cán bộ của Đảng. Trung thành vận dụng sáng tạo tư tưởng của Người là con đường, biện pháp đúng đắn nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cán bộ cấp chiến lược có đủ tâm - tầm - trí, đáp ứng tốt yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay.

Tài liệu tham khảo:

- [1] Ban Chấp hành Trung ương (2022), *Quy định số 65-QĐ/TW ngày 28/4/2022 Về luân chuyển cán bộ*, <https://thuvienphapluat.vn>
- [2] Bộ Chính trị (2002), *Nghị quyết số 11-NQ/TW ngày 25/01/2002 Về luân chuyển cán bộ lãnh đạo và quản lý*, <https://thuvienphapluat.vn>
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, tập II, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [4] Hồ Chí Minh (1956), *Biên niên tiểu sử*, tập 6 (Năm 1956), *Báo Nhân dân*, số 940, ngày 01/10/1956.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 6, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [7] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 13, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.